OBČINA ŽETALE
Žetale 4
2287 ŽETALE
tel.: (02) 795-32-80
fax.: (02) 795-32-85
e-pošta: info.zetale@zetale.si

Številka: 610-2/2026-1
Datum: 29. 10. 2026

Občinski svet
Občine Žetale

ZADEVA:	Predlog za obravnavo na 23. redni seji Občinskega sveta Občine Žetale
NASLOV:	**Predlog Lokalnega programa za kulturo Občine Žetale za obdobje 2027-2034**
PRIPRAVIL:	Občinska uprava
PRAVNA PODLAGA:	24. člen Statuta Občine Žetale (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 54/17-uradno prečiščeno besedilo in 27/25) ter 60. člen Poslovnika Občinskega sveta Občine Žetale (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 54/17 in 27/25)
PREDLOG SKLEPA:	Občinski svet Občine Žetale sprejme predlog Lokalnega programa za kulturo Občine Žetale za obdobje 2027-2034, v predloženem besedilu.

Matjaž Kopše
župan

Priloga:
- Predlog Lokalnega programa za kulturo Občine Žetale za obdobje 2027-2034 z obrazložitvijo.

Predlog
oktober 2026

Na podlagi 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 65/07 - odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 - odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg, 49/20 - ZIUZEOP, 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNŠPP, 8/25 in77/25) in 15. člena Statuta Občine Žetale (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 54/17-uradno prečiščeno besedilo in 27/25) je Občinski svet Občine Žetale na _____ redni seji, dne_____, sprejel

LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO OBČINE ŽETALE ZA OBDOBJE 2027-2034

I. UVOD

Občinski svet Občine Žetale na zgoraj navedeni pravni podlagi in v skladu z obveznostjo občine, da zagotavlja pogoje in sprejema ukrepe za uresničevanje javnega interesa na področju kulture na svojem območju sprejema Lokalni program za kulturo za obdobje 2027-2034 in na ta način v Občini Žetale zagotavlja pogoje za:

- kulturno ustvarjalnost,
- dostopnost kulturnih dobrin,
- kulturno raznolikost,
- uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika,
- ohranjanje slovenske kulturne identitete in
- ohranjanje skupnega slovenskega kulturnega prostora.

II. STANJE KULTURE V OBČINI

Žetale imajo zgodovino potrjeno že vsaj v 11. stoletju pred našim štetjem. Njihovo lepoto in edinstvenost pa jim daje bogata sakralna arhitektura cerkva, katere se lahko pohvalijo z bogato zgodovinsko in umetniško preteklostjo slovenskega podeželskega človeka.

Romarsko cerkev Marije Tolažnice so zgradili v letih 1717 do 1725. Zgradil jo je Seifrid pl. Eggenberg, zemljiško gospod v Gornjem Rogatcu. Posebnost cerkve predstavljajo znamenite Janečkove orgle iz leta 1763. Kulturno dediščino predstavlja tud farna cerkev Sv. Mihaela, ki zgrajena v gotskem slogu l.1450.

Kulturno dediščino na območju Občine Žetale predstavljajo še Vukova domačija v Dobrini in Pušnikova domačija v Nadolah.

Vukova domačija v Dobrini je obnovljena, lesena »cimprana« hiška z ognjiščno kuhinjo, sobo s krušno pečjo, gankom-balkonom po celi površini prednjega dela in slamnato streho. Stoji na kleti, ki je zidana iz kamna. Nastala je v 80-ih letih 19. stoletja. V letu 2018 je bila dograjena senčnica, ki je v bistvu rekonstrukcija nekdanjega hleva. V senčnici je urejena mini kuhinja in sanitarni prostor. Prav tako je obnovljena klet, v kateri je možno izvesti degustacijo vin za manjše skupine. S tem je Vukova domačija dobila dokončno podobo in jo je možno tudi tržiti, kar je v skladu s strategijo, da se kulturna dediščina poveže s turizmom.

Pušnikova hiša z današnjim naslovom Nadole 1 je bila postavljena že leta 1831, nato pa so gospodarji v naslednji letih tja do leta 1871 dograjevali posamezna gospodarska poslopja-od hleva s senikom do

preše in kleti z lepim številom lesenih sodov. Na kmetiji se je vse do današnjih dni obdržalo veliko starega orodja in posode značilnega za tisti čas. Celotni kompleks domačije je obnovljen v sklopu projekta čezmejnega sodelovanja DE-PARK. Prav tako je očiščen del kmetijskega zemljišča in ponovno zasajeno sadno drevje.

V letu 2014 je bila urejena Krožna tematska pot po poteh kulturne dediščine v Občini Žetale. Pot je dolga 6 km in označena s smerokazi. Na njej je pet kontrolnih točk. Začetek in konec poti je pri Vukovi domačiji. Krožna tematska pot je namenjena izobraževanju in vzgoji osnovnošolske mladine o pomenu kulturne dediščine, načina življenja, okolja in narave. Služi za organizacijo kulturnih, naravoslovnih in športnih dni. Primerna pa je za vse generacije. Z dokončno ureditvijo Pušnikove domačije je tudi Krožna tematska pot po poteh kulturne dediščine po Občini Žetale dobila dodaten pomen in vsebino.

Na območju Občine Žetale deluje Kulturno društvo Žetale, ki je eden od nosilcev kulturne dejavnosti v občini.

Kot del zgodovinskega izročila je na področju kulture potrebno poudariti še, da so bili v Žetalah rojeni pomembni ustvarjalci, in sicer Anton Hajšek (1827-1907), rodoljub in izdajatelj Slomškovih spisov, pisatelj Jože Topolovec, poznan pod imenom Jože Haložan in Franc Kitak (1910-1989), profesor primerjalne umetnosti in kiparstva.

III. VLOGA KULTURE V OBČINI

Občina predstavlja glede razvoja na vseh področjih družbenega življenja gospodarsko in družbeno središče in je v skladu z zakonom dolžna tudi na področju kulture zagotavljati občankam in občanom možnosti za dejavno življenje na področju kulture tako, kar zadeva:

- udejanjanje ustvarjalnosti na področju ljubiteljske kulture in
- uveljavljanje interesa po dostopnosti kulturnih dobrin najvišje kakovosti v skladu z zmožnostmi občine.

Kultura ima pomembno vlogo v javnem življenju znotraj občine, saj po eni strani povezuje občane in občanke tudi kot kulturno skupnost in jim po drugi strani omogoča občutek zadovoljenosti njihovih potreb in interesov, ki presegajo zgolj materialno raven (bivalno udobje ipd.).

Ključnega pomena sta zlasti zagotavljanje možnosti za ljubiteljsko kulturno dejavnost in možnosti za predstavljanje te dejavnosti in zagotavljanje možnosti za dostop do kulturnih dobrin najvišje kakovosti (gledališka gostovanja, koncerti, razstave ipd.), seveda v tolikšnem obsegu, kot to dopuščajo proračunske zmožnosti občine.

IV. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA KULTURE

Poglavitni cilj programa in dejavnosti, ki se odvijajo na podlagi programa, je zagotavljanje pogojev za to, da občina postane tudi kulturno središče, v katerem lahko občanke in občani uresničujejo svoj interes po lastni dejavnosti na področju kulture in svoj interes po dostopnosti kulturnih dobrin v lastnem bivalnem okolju.

Cilj občine je predvsem spodbujati razvoj kulture na nivoju Kulturnega društva Žetale, ki je eden od nosilcev kulturne dejavnosti v občini. Nosilec uresničevanja javnega interesa za področje kulture na območju občine je z delom svoje dejavnosti tudi Osnovna šola Žetale.

Nosilci uresničevanja javnega interesa za področje kulture na območju občine so lahko tudi posamezni občani in občanke in organizirane skupine občank in občanov, ki s predloženimi programi zagotavljajo skladnost s tem programom in ustrezno kakovostno raven izvedbe svojih programov.

V. UKREPI ZA URESNIČEVANJE LOKALNEGA PROGRAMA KULTURE

Občina je odgovorna za izvajanje služb na področju uresničevanja javnega interesa za področje kulture v občini. Naloga občine je zlasti zagotavljanje ustrezne klime (pogojev) v občini za uresničevanje javnega interesa na področju kulture in spodbujanje občank in občanov, da brez ovir izrazijo svoje potrebe in interese na tem področju. Občina mora na ustrezni način omogočiti tudi način uresničevanja teh nalog, določiti glavne oblike in načine kulturnega delovanja ter navesti naloge, ki jih bo občina izpolnjevala v sodelovanju z drugimi občinami oziroma javnimi zavodi, ki delujejo na območju več občin.

Občina Žetale bo:

- spodbujala kulturne dejavnosti občank in občanov, zlasti na področju t. i. ljubiteljske dejavnosti (društva in posamezniki kot nosilci dejavnosti) ter zagotavljala sredstva za njihovo dejavnost,
- omogočila prostorske, tehnične, organizacijske in materialne možnosti za uresničevanje programov nosilcev in
- omogočila dostopnost kulturnih dobrin, ki bodo plod uresničevanja programov nosilcev dejavnosti z območja občine in programov drugih ustvarjalcev (gostovanja, kulturne prireditve) v skladu s svojimi zmožnostmi in tem programom.

V skladu z navedenim bo Občina Žetale:

- z javnimi razpisi in javnimi pozivi za prijave za sofinanciranje javnih kulturnih programov in projektov spodbujala dejavnost na tem področju,
- s sprejemom aktov o ustanovitvi ali soustanovitvi javnih zavodov za opravljanje javne službe na območju občine (knjižnica, glasbena šola, javni sklad za kulturne dejavnosti ipd.), s sodelovanjem pri upravljanju teh zavodov omogočila izvajanje javne službe in s primerno odmerjenimi proračunskimi sredstvi ter prostori omogočala dejavnost javnih zavodov, zadolženih za izvajanje javne službe na območju občine,
- z vlaganjem v prostore in opremo (računalniška oprema, svetlobna in zvočna tehnika) in
- z drugimi ukrepi spodbujala kulturno dejavnost in raznolikosti te dejavnosti na območju občine.

VI. SREDNJEROČNI NAČRT INVESTICIJ NA PODROČJU JAVNE KULTURNE INFRASTRUKTURE

Javno kulturno infrastrukturo za področje kulture na območju Občine Žetale predstavlja Večnamenska dvorana Žetale.

Občina Žetale je v letih 2014-2015 zgradila novo Večnamensko dvorano na lokaciji Žetale 1, ki je bila financirana iz proračunskih sredstev občine ter sredstev, ki jih je občina pridobila na javnem razpisu. Večnamenska dvorana trenutno zadošča potrebam občine, zato novih investicij javne kulturne infrastrukture v letih 2027-2034 ne načrtujemo.

VII. DOLGOROČNI POGLED NA RAZVOJ KULTURE V OBČINI ŽETALE

Občina Žetale želi dolgoročno zagotoviti občankam in občanom ter gostom kakovostno ponudbo kulturnih dobrin zlasti na področju gledališča in glasbe, pevske kulture, likovnih razstav in delavnic ipd. Občina Žetale bo posvečala izrazito skrb tudi raziskovanju, vzdrževanju in obnavljanju ter predstavljanju kulturne dediščine na območju Občine Žetale.
Poleg tega bo Občina Žetale namenila posebno skrb in sredstva tudi za estetsko podobo naselij in Občine Žetale v celoti, tako kar zadeva obstoječe spomenike in skladno načrtovanje na področju urbanizma, kakor tudi postavitev in vzdrževanje novih estetskih objektov (spomenikov, kipov, parkov oziroma drugih javnih površin).

VIII. VELJAVNOST IN UPORABNOST

Ta program se objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin in se začne uresničevati v proračunskem letu 2027.

Matjaž Kopše
župan

Številka: 610-2/2026-2
Datum:

O b r a z l o ž i t e v:

Na podlagi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 65/07 - odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 - odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg, 49/20 - ZIUZEOP, 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNŠPP, 8/25 in77/25) javni interes za kulturo temelji na zagotavljanju javnih kulturnih dobrin, s katerimi se uresničuje kulturni razvoj Slovenije in slovenskega naroda, za katerega skrbijo Republika Slovenija in lokalne skupnosti.
Javni interes za kulturo se uresničuje predvsem z zagotavljanjem pogojev za:

- kulturno in umetniško ustvarjalnost, kulturno-umetnostno vzgojo, razvoj podpornega okolja v kulturi in čez sektorske kulturne inovacije,
- dostopnost kulturnih dobrin,
- kulturno raznolikost,
- uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika,
- slovensko kulturno identiteto,
- skupen slovenski kulturni prostor,
- mednarodno prepoznavnost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru.

Javni interes za kulturo se določa z zakoni ter z nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo.

Javni interes se udejanja predvsem na podlagi:

- dveh letnih izvedbenih načrtov nosilcev javnega interesa iz 22. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo,
- javnih razpisov in javnih pozivov za financiranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov,
- aktov o ustanovitvi javnih zavodov, njihovih strateških načrtov in dveh letnih programov dela, razen kadar je lokalna skupnost ustanovitelj in večinski financer javnega zavoda, v tem primeru lahko velja enoletni izvedbeni načrt.
- javnih razpisov za oddajo javne kulturne infrastrukture,
- upravnih odločb.

V skladu s 14. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje osmih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nacionalnem programu za kulturo.

Predlog sklepa:

Občinski svet Občine Žetale sprejme predlog Lokalnega programa za kulturo Občine Žetale za obdobje 2027-2034, v predloženem besedilu.

Matjaž Kopše
župan